

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentellen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtnak helyben:

Stark Nándor könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók

Cikk cím nélkül.

Azt, hogy a megyei közigazgatás tisztasága érdekében Stammer alispán által 18 év alatt fülledt tétt levegőt a tisztújítás alkalmával egy párt ventilálni törekedett: alkotmányos élet, választási rendszer mellett mindenki természetesnek és jogosnak tekintheti. Hogy erre jól voltak-e az eszközök és formák megválasztva? azt most én tárgyalni nem kívánom; mert a választások nagyobb pártmérkőzéseknél nem igen szoktak válogatni az eszközökben.

A győzelmes tábornak azonban mindenütt gavallérosnak kell lenni s a háboru sebesültjeit ő tartozik ápolni.

Azt hiszem, hogy ha ezt megteszi a megyei többség, akkor a szakadás mai óriási arányai nem állanak be.

Stammer alispán egyébiránt megválasztása után, midőn az esküt letette, sirva köszönte meg a többség bizalmát és „Isten engem úgy segítjen!”-nel ígérte, hogy minden igyekezetét arra fogja fordítani, hogy a választási harcokkal felzaklatott kedélyek lecsillapítsanak.

E fogadalmat azonban az alispán nemcsak hogy be nem váltotta; de obligatorius hűvel és lapjával rendszeres hajtóvadást kezdett azok ellen, kiket a meggyőződés ő ellene vitt harcba a választásnál. Ugy, hogy a tulajdonképeni küzdelem a pártok között a választás után kezdődött meg, s e mindkét tábor által tulhajtásig vitt küzdelemben egyik fél sem kimélte az ádáz fegyvereket; míg azonban a kisebbséget mentheti a választásnál szenvedett vereség keserősége; addig a többséget a diadal mámorától való elragadtatás épen nem igazolja, különösen ha veszem, hogy a „Szentesi Lap” — bizonyosan a párt elhatározásából — a választás után kijelentette, hogy legyen fegyverszünet, s erre a megye lapja azzal felelt, hogy fegyverszünetet nem adunk!

Mi ez, ha nem a győzelem ittasultsága?

Az alispán sirva esküszik, hogy a béke helyreállítására fog működni, s még le sem szárad arcáról a könny, már lelkét a boszúérzet hajtja s megindítja a hajszát Szentesi város tanácsa ellen.

S midőn az egyik fél fegyverszünetet ajánl, a többség ezt visszautasítja.

Hát jól van, legyen harc, legyen háboru, ha nem kell béke! Ezt válaszolta a kisebbség.

S a harc, a pártküzdelem folyik nagy erőfeszítéssel. S ma már Szentesi városának aránytalanul nagy többsége mint egy falanx áll a megyével szemben. Pedig ez nem volt így a megyei tisztújításkor. S hogy ma így

van, ez a megyét vezérlő férfiak tapintatlan politikájának eredménye.

S ez a politika annál végzetesebb a megyei kormányzatra; mert azt csak be kell látni minden józan embernek, hogy Szentesi a központja, szive, lelke a vármegyének, s ennek ellenállását lehet ideig-óráig paralizálni uradalmi és községi szavazatokkal; de végtére is aki szereti ezt a várost, az nem fogja soká tűrni, hogy vele szemben uradalmi és községi erők mesterséges összetétele gyakorolja a vármegyén a döntő politikát.

Mondom, aki szereti Szentest, az ezt az egészségtelen és mesterséges állapotot nem tűri, ellenáll, s ezen ellenállásán Szentesi város közönségének meg kell törni a vármegye erejének.

Ez csak idő kérdése.

S nincs is már messze.

De hát egyéb hiba is történt itt, mint a többség ittasultságából származott fékevesztett akció.

Kinek a munkája, azt nem tudom, nem is keresem; de látom, hogy a megyei tisztújítás óta úgy a közélet, mint a társadalmi életben kezdi bevenni magát bizonyos vallási irányzat. — A lutheránus elem kezd a vármegye kormányzatába szinte feltűnőleg érvé nyeshülni.

S mintegy a közfigyelmet provokálólal megalakul a szentesi „lutheranus nőegylet.”

Hova vezet ez? Oda, hogy a kalvinisták megalakítják a *kálvinista*, a katolikusok a *katholikus* nőegyletet, s így társadalmi uton szépen beegyletezzük közéletünk rovására a kulturharcot is.

Ezt a körülményt kiemelem; mert rá akarok mutatni arra az irányzatos változásra, mely a főispán aegise alatt csinálja itt magát.

Ne értsen engem félre senki. Nem akarok én ebből kulturharcot csinálni; de a lutheranizmusnak ily irányzatos erőszakolása visszahatást kelt. S akárki csinálja ezt itt, rossz politikát csinál, melyet aztán nehéz lesz kireparálni.

De menjünk tovább. Kisérjük a társadalmi erőfeszítést mind a két párt részéről.

A megye csinál „vereskereszt egyletet.” Jól van, nemes cél. Csinálni kell! — A városi párt csinálja az EMKE fiók-egyletét. Jól van, csinálja, erre még nagyobb szükség van; mert míg amaz az összemberiség javára, ez itthon, saját nemzeti tűzhelyünk védelmére munkál. S elsőik vagyunk magunk, azután jön az összemberiség.

De hát legyen mind a kettő, s legyen egyszerre, ha másként nem lehet. De ne legyen e két egylet pártmérkőzés szintere, Mert ezzel veszít mind a két nemes cél. S

pedig így volt. Mert hiszen elszomorodással kellett látni az EMKE megalkotásakor azt a tüntető visszavonulást, melyet a legmagyarabb vármegye tisztikara az alispán vezérlete alatt ezen hazafias egylettel szemben tanusított.

A közönség a tényekből ítél, s midőn ezeket látja, elítéli azokat, kik hivatva volnának a béke és egyetértés helyreállítására, s a helyt egész erőfeszítéssel munkálnak az ellenkezőn.

Közgazdasági politikánk.

(Folytatás.)

E gazdasági mellékágak emelésére az állam a magyar vidékeken eddig nem tett meg mindent. Kecskeméten és Kisujszálláson van ugyan egy-egy állami szőlőtelep, de ezeknek csak szőlővesszőtermelés a céljuk. De itt megállni nem lehet, s ha az egész, magyarul nagy területen az állam eddig nem állított föl egyetlen mintaszőlőt, egy-egy mintagyümölcsöt, a hol a szőlő és gyümölcs termelést gyakorlatilag tanítanak, ezt immár tenni kell, hogy legyenek alkalmak, a melyek ösztönzést nyújtanak a népnek ezen jövedelmezőségben folyton emelkedő gazdasági ág fölkarolására, a melyeknek, hogy csak egy közelfekvő példát idézzek, Kecskemét lakossága jólétének javarésztét köszönheti.

A baromfitermesztés is olyan ága a gazdálkodásnak, a melylyel az állam eddig keveset törődött, Önök talán hajlandók mosolyogni, a mikor a baromfitermesztés fontosságáról beszélek, pedig ez egyik legfontosabb kisebb gazdálkodási ág. Ha a számok, melyekhez kétely nem fér, nem mutatnak, nem hinnék el, hogy baromfiért és baromfiterményekért, mint tojásért és toilitért, évenként átlag 14 millió forintot vesz be az ország a külföldről és hogy ez a szám mit jelent, annak magyarázatául csak azt említem meg, hogy lovakért a külföldről évenként átlag csak 4 millió forintot veszünk be, baromfiért és baromfiterményekért tehát háromakkora összeg jön be az országba, mint lovakért.

A lótenyésztésre százazreket költ — egész helyesen — az állam, de ezt kell tenni a baromfitermesztés érdekében is. Különösen gondoskodni kell arról, hogy az állatgyógyintézetben tanítsák a baromfiak betegségeinek gyógyítását, a mely betegségeken ezrivel hull el a baromfi és ezzel pusztul a többnyire kis gazdák vagyona.

A kis és középbirtokú gazdálkodók gazdasági emelkedése érdekében még sok, igen sok teendő vár minden téren az államra.

Kezdem a legfontosabbal, a Tisza-szabályozással, mely a magyarság főtartásának és megerősítésének egyik legfontosabb kérdése.

Melyek ezek a feladatok?

Az államnak nem szabad passiv nézni, hogy mint viv a magyarság zöme élet-halál küzdelmet a Tisza árjával, hogy ebben a küzdelemben kimerül és megdül anyagi ereje, mert ha ez bekövetkezik, akkor magára a magyar államra lesz oly csapás mérve, melyet sohasem heverhet ki. Az állam a Tisza völgyének későn jött segítségére és ez a segedelem is sokszor olyan, hogy nincs köszönet benne. A Tisza-völgyi magyarságnak az árvíz ellen való védekezésből eredő terhe oly elviselhetlenül magas, és különösen a kisbirtokost annyira sújtó, hogy elutasíthatlan érdek e terhek csökkentésének kérdésével foglalkozni.

Az államnak az adóvisszatérítés útján nyújtott segédleme, még ha az mindenütt igazi rendeltetéséhez képest használtatik is föl és azoknak jut, a kiket illet, nem kielégítő, nem elegendő ezen igazi államfőntartó elem, a magyar kisbirtokos-osztály tehermentesítésére.

Ezt a kérdést ezen szempontból napirendre hozni a tiszavölgyi törvény küszöbön álló ujjaalakulása alkalmából, a Tiszavölgy magyarsága képviselőinek elengedhetlen kötelessége. Tudom, hogy a kérdés megoldása nem könnyű és megoldásánál sok érdekekkel kell számolni, de én nem ismerem nagyobb és fontosabb érdekkel annál, minthogy a tiszavölgyi magyarságnak és a magyarságot nem a nagybirtokosok, nem a 20—30,000 holdas hitbizományosok, hanem a kis- és középbirtokosok képezik, nem szabad tönkre mennie, főállása feltételeiben megrendülnie a Tisza ellen folytatott küzdelmeiben. És a terheknek nemcsak fokozása, a mit minden körülmény között teljes mértékben kizártnak tartok, hanem még jelenlegi mértékükben való főntartása is a jólét, a gazdasági haladás leküzdhetetlen akadály.

A Tiszaszabályozás kérdésével egyenlő fontosságú ügy nincs a magyarság gazdasági haladása szempontjából és ezért ezen kérdés megoldásában ennek kell a főirányelvnek lennie.

A gazdasági haladás, a lassu, de biztos fejlődés egyik főfeltétele az olcsó és biztos közlekedés a vasutak és utak létesítése.

Szoljunk előbb az utóbbiakról, az utúgyról. Ha Magyarország utúgyát a magyarság érdekei szempontjából vizsgáljuk, akkor lehetetlen erről az úgyról az alföld részéről a hazafui panasz hangján nem szólni. Egyetlenegy téren sem terheli az államot és a társadalmat több mulasztás, sőt hiba, mint az utúgy terén.

A szorosabb értelemben vett Magyarországon kerekén 6000 kilométer állami ut van, melyek az állami költségvetés terhére építettek és tartatnak fen; az évi költség, melyet az állam ezen a címen fődöz, körülbelül 3 millió forint. Ha az uthálózatot nézzük a térképen, akkor azt látjuk, hogy Csongrád, Jász-Nagykun, Heves, Pest, Csanád, Békés és Hajdumegyékben, tehát az egész nagy alföldön, a hol a magyarság lakik, alig van néhány kilométer állami ut. E pusztá tény maga eleget mond.

Az ország egy vidékének sem volt a múltban és, nincs a jelenben nagyobb szüksége épített utakra, mint az alföldnek: Ne mondja azt senki, hogy itt a mi vidékünkön a legnehezebb és legköltségesebb az utak építése, hiszen annál nyomósabb, annál hatalmasabb érvel nem hozhatni fel annak bizonyítására, hogy éppen, mert az utak építése az alföldön

a legköltségesebb, éppen azért itt kellett volna az állam erejével legalább a főutvonalakat kiépíteni. A magyarság érdekeinek teljesen figyelmen kívül hagyását mindig fel kell panaszolnunk, valahányszor az állami uthálózatról van szó, ennek az uthálózatnak tervezése és kiépítése nem csupán igazságtalan volt a magyarságra, hanem egyenes sérelem ennek legfontosabb érdekei ellen.

De mielőtt hibáztatnánk az államot az állami uthálózat kiépítésénél a magyarság érdekeinek keletkezése miatt, éppen nem menthetjük fel a magyarságot magát sem a legnagyobb mulasztás vádjá alól, a mit a közmunkaügyi kezelésével követett el, több mint két évtized óta. Az egész ország közmunkájának a közmunkaváltási áron számított értéke körülbelül 7 millió forint, melyből eddig 3 millió forintnál nagyobb összeg készpénzben fizetett be. Bátran állíthatni, hogy az alföldön egész a legutóbbi időkig, a midőn egy-két megyében dicséretes buzgalommal kezdték meg a műutak építését, a közmunkával nem éretett el azon eredmény, a melyet ezen közszolgáltatása ellenében nemcsak várhatni, de joggal meg is követelhetni.

Az utépítésnek azon módja, melyet nálunk alkalmaznak, jó lehetett századok előtt, de hogy a polgárok nehéz verejtékkel fizetett utadója ellenében a hatóság azon ellenszolgáltatást nyújtsa, hogy sárrasarat hányat és az esőben járhatatlan és feneketlen mélységet, melyen tönkre megy a gazda jószágja, elnevezi utnak, ez még sem illik be a mai világba.

Az utak állapota szégyenfeltja az alföld és közte megyénk közigazgatásának is, megyénkének különösen, mert tudtommal egyetlen alföldi megyében sincsenek az ugynevezett utak olyan tűrhetetlen állapotban, mint megyénkben. Avagy tűrhető állapot-e az, hogy a tavaszi és őszi esőzések idejében a megye két legnagyobb helysége: Csongrád és Szentes között majdnem lehetetlen az összeköttetés, hogy a megye székhelyét a szomszéd Szegvár-Mindszentről alig lehet megközelíteni?

(Folytatása következik.)

Csongrád, 1891. január 27.

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután becses lapja azt hangoztatja, hogy az igazság s a törvényes rend mellett küzd és ostromoz minden törvényellenes dolgot, ezen oknál fogva tehát vagyok bátor arra kérni a tek. szerkesztő urat, hogy alábbi soraimnak legyen szives becses lapjában, (mivel ezen sorok szintén igazak) helyt adni, habár ezen sorok nem fognak, mint hiszem, a t. szerkesztő ur nézetével egyezni. (Ami igaz, az a mi nézetünkkel mindig egyez. Szerk.); de, mint az igazság harcosa, hiszem és reményem, hogy az igazság felde-

ritésénél segédkezel fog nyújtani nekem s kööln fogja ezen, meggyőződése és nézete elleni levelem.

A „Szentesi Lap” f. évi január 18 dik számában „Hogyan készül a viriliszta a vármegyében?” című közleményben a többi között az én nevem is előhozatik, mint olyané, akit a vármegyei virilisek névsorából (mivel nem vagyok okleveles, csak absolutoriumos) gazdasz — kihagytak, azon oknál fogva, hogy adómat kétszeresen nem számíthatták; de azután a bíráló választmány által — mint a ckk mondja — törvényellenesen bevéttem. Én azon meggyőződésben voltam, hogy adóm egyszeres számításával is (291 frt 25 kr., azaz a múlt évben 321 frt 25 kr.) benn vagyok névsorban, s ennél fogva szükségtelennek tartottam a kétszeres számításért kérvényt beadni az igazoló választmányhoz; s így rejtély előtttem az, hogy honnan vette az említett cikk írója, hogy az én absolutoriumomat nem tekintették semminek s kérvényemmel elutasítottak?

Az igaz, hogy 1889. évben adtam be kérvényt az igazoló választmányhoz adóm kétszeres számításáért, mely kérvényemre az alábbi jegyzőkönyvi kivonatot kaptam:

Kivonat Csongrádvármegye igazoló választmányának Szentesen, 1889. évi szept. 17-én tartott ülése jegyzőkönyvéből. 3. Felvétel Krpalek Lajos csongrádi lakos felszólamlása, melyben a becsatolt gazdasági akadémia elvégzését igazoló végbizonyítványa alapján adóját kétszeresen számítani kéri. — V. Krpalek Lajos kérelmének a 83316—1887. sz. belügymin. körrendelet értelmében hely adatik. s ehhez képest 291 frt 25 kr. adójának kétszeresével, vagyis 582 frt 50 krral a legtöbb adót fizetők 1890 ik évre szóló névjegyzékébe felvéteni, s erről végbizonyítványának visszaadása mellett értesíteni határozatlik Km. Jegyzette és kiadta Kossa László, ig. vál. jegyző. (P. H.)

Azt nem tudom, hogy ki volt ekkor az igazoló választmány elnöke és kik a tagjai; de az tény, hogy amikor kérvényemet adóm kétszeres számításáért beadtam, akkor ügyemet, mint a főt idézett jknyvi kivonattól kitetszik, meg is nyertem. S ezen egy kérvényen, illetve felszólamláson kívül én sohatöbbet be nem adtam, tehát nem tudom, honnan veszi a cikkíró ur, mint már mondtam is, hogy engem kérvényemmel elutasítottak?

Ami pedig a biztos szavazatot illeti, már megengedjen a tisztelt cikkíró ur, hogy én is érzem magam olyan független embernek, hogy oda szavazok, ahol az igazság van, vagy ha úgy akarja, ahova nekem tetszik.

Ezek után maradtam tisztelettel

Krpalek Lajos.

* * *

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA

Az ügyvéd tárcája.

— Regény két kötetben. —

19

Irta Hugó Alfréd.

A „Szentesi Lap” számára fordította:

M. MAYER IDA.

Rühlingné e kijelentésére Rosetti mélyen meghajtá magát, majd így szólt: szives értesítése reményit és bátorságot öntenek belém. Mielőtt azonban e felett tovább tanácskoznánk, még egy körülményre kell felhívnom figyelmüket s egyuttal segédkezőket kérnem. Ne értsenek félre s szavaimat vegyék úgy, amint mondtam. Önök igen-igen jól tudják mind a ketten, hogy művész vagyok, akinek sem hazája, sem birtoka. A takarékoság nem kenyerem, amit művészetemmel keresek, olvasatlanul adom tovább. Ha betegsége esem, vagy művészetemben mások által tulszarnyoltatom, úgy koldus vagyok s az emberek könyörületét kell igénybe vennem. Ez az, amire fel akartam hívni figyelmüket, s ezzel a lehetőséggel kívántam először számolni, még mielőtt egy szeretett lény sorsát a magaméhoz csatolnám. Szent kötelesség ez, — folytatá Rosetti, a doktorné barátságosan mosolygó arcára egy kémlelő tekintetet vetve, — mert sok boldogtalan házasságot láttam

már, hol a legnagyobb szerencsétlenséget legfőként a hiányzó léteszközök okozták, úgy, hogy . . .

— E hiánytól itt nincs mitől tartania, — vágott közbe a doktorné, — a Meerthal család igen gazdag, s hiszem és reményem, hogy Kornélia baroness nemcsak fényes kelengyét, de gazdag hozományt is fog leendő férjéhez vinni.

Rosetti szemei e kijelentésre egyszerre felvilantak, azonban nem vette észre, hogy Rühling doktor gondolatokba merült kopasz fejét kétkedőleg csóválgatá.

— Bizonyosan tudja ezt nagysád? — kérdé Rosetti mohó kíváncsisággal. — Hohenberg mint mondják, elég szép birtok ugyan; de ha hitbizományi úgy nem sokat ér, mert az Bennó báró halála után annak legidősebb fiára fog szállni, míg a többi gyermekek csak bizonyos évi járadékot huznak.

— Tudomásom szerint Hohenberg nem hitbizomány, — szólott közbe a doktor, selyem slafrokkjának csücskével szemüvegét törülgetve. — Különben a mit nóm a Meerthal báró vagyoni állásáról mondott, való igaz, s Kornélia bárónő szerintem is fényes és értékes parihie, azonban vannak dolgok, melyek komoly megfigyelést érdemelnek. Így Kornélia anyja született grófnő, aki aligha egyeznék leánya e szerelmi frigyébe.

Rosetti e kijelentésre büszke mosolylyal simogatá végig hosszu fekete haját. — A művész egyenrangú a legmagasab nemességgel, — mondá kevés

szünet mulva s büszke hanghordozással, — s nemde, kedves doktor, ön is ebben a véleményben van?

— Bizonyosan, — felelt a doktorné, — hát én nem állasomon alól mentem férjhez, ha már ki kell, hogy mondjam? Majd férjéhez fordulva, folytatá: S talán te kevesebb becsülöd magad egy főnemesnél? No bizony! A Meerthal család csak megtisztelve érezheti magát egy híres művészzel való összeköttetés által. Akárhány példa van reá, hogy fejedelmek, hercegek, grófok és bárók vesznek el feleségül egy-egy színésznőt, vagy balettáncosnőt . . .

— Engedj meg; de ez egészen más kérdés, vágott neje szavába a doktor.

— Én szerintem egy és ugyanaz, s tucatszámra sorolhatnék fel neked magas rangú hölgyeket, akik inkább lemondtak a nemességökről, csak hogy szívök sugallatát követhessék. Ha Kornélia szereti Rosetti urat, ami fölött részemről egy percig sem kételkedem, úgy e nehézségeket is le fogja tudni győzni.

— Mindenesetre, — vélé Rosetti. — A szerelem mindent legyőz s én hiszek ennek mindenhatóságában, annyival inkább; mert nagysád bizonyára fog találni utat és módot arra nézve, hogy erről bizonyos tueomást szererezsek. A földolog az, hogy gyorsan és egy percet sem veszítve haladjak; mert amig bizonyosat nem tudok, nem határozhatom el magam, hogy itt maradok-e? Fellépésem balsikere azonnali távozásomat vonná maga után e városból.

(Folytatása következik.)

Készséggel adunk helyet ennek a felszólalásnak, s reá csupán azt a megjegyzést tesszük, hogy a virilisi névjegyzék összeállítására ellen irt cikkünk a törvény világos rendelkezésének felel meg, bár felszólalóval szemben készséggel jelentjük ki, hogy az általa hivatkozott miniszteri rendelet a gazdasági végbizonyítványt oklevél értékűnek deklarálja. S ha e tekintetben valahogy rendben volnánk is a dologgal; de a többi kifogások számára sem törvény, sem miniszteri rendelet nem nyújt mentesítést. — Ami felszólaló urnak azon kijelentését illeti, hogy a megyei képviselő-testület független elemei közé számítja magát, ezt mi örömmel vesszük tudomásul s reflektálunk reá.

Helyi és megyei hírek.

— **Megsemmisített választás.** A vármegye igazoló bizottság tegnap tartotta meg a f. hó 14-én megejtett megyei képviselőválasztás fellett az igazoló eljárást. Az első kerületben dr. Filó Tihamérral szemben elbukott dr. Mateffy Ferenc érdekében a választás dr. Filó Tihamér városi főjegyzővel szemben megfélembtetett azon okon, hogy Filó Tihamér két év óta nem adófizető. S bár a törvény nem mondja azt, hogy csak az választható meg, aki két év óta adófizető, csak azt, hogy: az lehet képviselő, ki legalább két évig lakos és adófizető, ennek dacára a vármegye igazoló bizottsága a választást megsemmisítette. Példig dr. Filó Tihamér születése óta lakos Szentesen és adófizető is. A határozat szótöbbséggel hozatott. Ezen, a törvény igaz szellemével nem indokolható határozat ellen felelbezés fog beadatni.

— **A megyebálra** Szentesen alig egy pár család készül; pedig nagyban folynak a munkálatok, hogy a terem életbiztonsági szempontból biztos mulatsági helyül szolgáljon. Két hét óta dolgoznak a termen a kőművesek. Levették a plafond vakolatát, s újból malterozták. Szóval építenek, javítanak, hogy baj ne essék.

— **Vasutunk** 1890. évi tiszta jövedelméből az államvasutak igazgatósága, a mar előzőleg küldött 5700 frton felül, újabban 8500 frtot küldött városunknak, mint vasuttulajdonosnak. Az 1890. évi tiszta jövedelemből tehát eddig 14,200 ft folyt be a városi közpénztárba, ez az összeg azonban még emelkedni fog, amennyiben a most küldött 8500 frt csak 40%-a az 1890. év második felében elért tiszta jövedelemnek, melyről a végleszámolás csak később fog megejtetni.

— **Az új takarékpénztár.** A „Csongrád-megyei takarékpénztár” f. hó 1-en, vagyis a mai nap kezd meg működését.

— **Ö felsége** a király, f. évi február hó 5-én s ezt követőleg minden hétfőn és csütörtökön legfelsőbb kihallgatást fog adni Budapesten. Előjegyzések a kabinet-irodában (budai kir. várak) eszközölhetnek. A február 5-iki kihallgatásra az előjegyzések február 2-án kezdődnek.

— **A szentesi nyári szinkörben** a f. évben tartandó előadásokra Makó Lajos, a szegedi szintársulat igazgatója kapta meg az engedélyt. A tanács Aradi Kálmán főkapitány javaslatára döntött így, amennyiben köztapasztalat szerint egy es ugyanazon szingazgatónak adott engedély esetén nálunk, ahol az engedélyt nem állandóan egy szingazgató bírja, a színeszet iránti érdeklődés lanyhul. — **A Makónak** adott engedély két ciklusra szól, és pedig május 1-től 31-ig és augusztus 1-től 31-ig. Különbben a szintársulatnak a 8 zenesszel együtt 55 tagja van s a következő főbb erőkből áll: nők: Medgyaszay Evelin, Csérny Berta, Krémerné-Palfi Nina, Pószma Henriette, Pogány Janka, Törökne, Csügenyi Vilma, Varadyné. Ferfiak: Makó Lajos igazgató, Molnár, Hunfi, Réthey, Sziklay Miklós, Sziklay Kornél, Bagi Gyula, Mezey, Győre, Juhász, Varady, Fenyéry, Berényi stb.

— **A szentesi gazdálkodó ifjuság** f. évi február hó 8-án a kávéház nagytermében s a csongrád-megyei gazdasági egyesület javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenkint 1 frt. Kezdeté 7 órakor.

— **A szentes-böldi** törvényhatósági közúton a vámszedési jogot a kereskedelmi miniszter 72857-90. számú leiratával újabb öt évre engedélyezte. E szerint a vármegye törvényhatósága a Széchényi-kongó-úton és böldi ártéri hidon az 1890. évi I. t. c. 93 §-a alapján, 1890. évi december hó 1-től 1895. évi november hó 30-áig gyakorolhatja a vámszedési jogot. A miniszter idevonatkozó leiratát különben a tarifális tételekkel együtt, közelebb egész terjedelmében közölni fogjuk.

— **Vásár.** Téli országos vásárunk január 31-én a baromvásárral vette kezdetét. A vásárban minden jószágnevből nagy felhajtás történt, s különösen a javított és hizó marhának, kővér sertésnek és remondának alkalmas lovaknak volt nagyobb kereslete. Így például vidéki kupeczek által egy fias tehén 100-120 frton, remondának alkalmas lovak

darabonként 200-250 frton, hizott sertés pedig 38-40 kron vétettek különként. Különösen kővér sertésekben volt igen nagy kereslet, úgy, hogy egy nagykorúsi kupec három vaggont akart hizott sertéssel megtölteni, ez azonban nem sikerült; mert nem volt elég készlet. — Ma az általános vásár fog megtartatni, előre láthatólag szintén kedvező eredménnyel, lévén a vásárra a legalkalmasabb idő.

— **Két bál.** Ma éjjel két, minden ízében sikerült, magyaros mulatság lefolyásáról számol be tudósítónk. Egyik a Kass Gusztáv által rendezett nagy álarcos bál, a másik a kovács és kerékgyártó ifjuság táncvigalma, mely a Halász-Szabó-fele házban zajlott le, régi hirnevehez méltó feszelen jó kedv és igazi magyaros tüllel. Itt az első négyest 58 pár táncolta, gazdalkodó és iparos polgártársaink úde és nagy számú kedves leányainak részvetele mellett.

Az álarcos bálon — tudósítónk szerint — különösen férfi álarcosok voltak nagy számmal jelen. Az arany gyűrű jutalmat, mint legsikerültebb női álarcos, Krecsmáry Róza nyerte (Lengyel-jelmez), az egy üveg francia pezsgőt pedig — szavazat utján — a nyolc bohóc.

A kerékgyártó és kovács ifjuság bálján a következő leányok vettek részt: Bese Tinike, Berényi Zsófia, Bartha Eszti, Biró nővérek, Balogh Mariska, Balogh Teruska, Bartha Mariska, Balogh Karolina, Baranyi Eszti, Berényi Mariska, Czako Juliska, Fodor Mariska, Fekete nővérek, Gyulai Juliska, Hajdu nővérek, Jelenfi Mariska, Jeney nővérek, Komendát Eszti, Keresztes Lidika, Keresztes Etelka, Kevitzky Etelka, Koháry Eszti, Molnár Lidika, Macsary nővérek, Murányi Juliska, Musa Eszti, Nyíri Mariska, Novak Eszti, Piti Mariska, Szabó Eszti, Szabó Lidika, Szegedi Eszti, Szénasi Mariska, Sarkadi-Nagy Mariska, Tóth Etelka, Ugrai Erzsike, Vas Jusztika, Vecseri Juliska

Felülfizettek a jótékony célra: N. N. 20 kr. N. N. 40 kr. Gémes Gábor 30 kr, N. N. 40 kr. Vecseri Lajos 50 k.

— **A vadászat vége.** Január 31-ével szomorú idő köszöntött be a vadászokra. Elérkezett a tilalom ideje s aug. 15-éig tilos a tepsifülesekre vadászni, hogy békében szaporíthassák megzizedelt nemzetségüket. Február 1-től már csak ragadozókra lévén szabad vadászni, figyelmeztetünk mindenkit, hogy a tilalmazott állatoknak kegyelem adassék; nehogy szigorú bírságoláshoz tegyék ki magukat.

— **A szentesi sport-egylet** ma délután 3 órakor a városi közgyűlési teremben évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait e helyen is meghívja az elnökség.

— **Egyleti élet.** A csongrád-megyei gazdasági egyesület, mint ezt lapunk múlt számában röviden már jeleztük, január hó 29-én igazgató választmányi ülést tartott. Jelen voltak ez ülésen: Zsilinszky Mihály főispán, mint elnök, Fekete Márton, Halus József, Nagy Imre, Sarkadi-Nagy Mihály, Staibl Ferenc, Stammer Sandor, Kristó-Nagy István, Szeder János, Gyárfás Dezső titkar, mint jegyző. Az elnöki jelentésben foglaltak örömdetes tudomásulvétele után, a teii időszakban tartandó felolvasások száma határozatott meg. E szerint az egyesület február és március hónapokban négy felolvasást fog tartani. Felolvasókul ajánlottak: Stammer Sandor alispán, Nagy Imre, Szeder János és Gyárfás Dezső egyleti titkar, — szabad értekezésre pedig Sarkadi-Nagy Mihály polgarmester jelentkezett. — A titkar által tett jelentés szerint az egyletnek közel 200 tagja van, 1050 frt alapítványtal, — pénztári jelentésében fehozott azon körülmény pedig, miszerint az egyesületnek az 1891. évre 2000 frton felüli összeg áll rendelkezésére, általános meglepéddel vétetett tudomásul. — A földmívelési minisztériumtól leérkezett iratok tanulmányozására kiküldött bizottságok jelentései keltettek azután élénk vitát, nemkülönbben érdekessé tette az ülést a végezetül keletkezett élénk eszmecsere, melyben a tárgy a cukorrépa művelése volt.

— **Sorshuzás.** Az 1870. évben született s a f. évben sorozás alá kerülő hadköteles ifjak sorshuzása a városi közgyűlési teremben holnap, azaz f. évi február hó 2-án délelőtt 8 órakor fog megtartatni. Felhívjuk rá az illetők figyelmét.

— **A megyéről.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága f. évi február hó 9-én ülést tart.

— **Üdvözítő szövetkezetek** cím alatt a „Pesti Hirlap” január 31-iki számának „Törvénykezés” című rovatában a *gazdák és iparosok hitelszövetkezetéről*, melynek Szentesen is van fioktelepe és igazgatósága, s mely a „keresztény” hangzatos frázis alatt esalta lépre a vidéki hiszekeny nép részét, mintegy kiegészítéssel a lapunk f. évi 12. számában közölteknek, a többek közt azt írja, hogy a keresztények belátva, hogy a rövidebbet húzzák, ki felé igyekeznek a nem épen üdvözítő szövetkezet kebeléből. A szövetkezet igazgatósága ugyanis apró törzsbetét-hátralekőket perel vidéki tagjaival, kik között e törvénytelen eljárás miatt oly nagy a felháborodás és elkeseredés, hogy már rópiratokban

kezdik a szövetkezetéről az álarcot lerántani. Legközelebb H. Bösörményben jelent meg ily rópirat, melyben 515 jó hizemű polgar panasolja fel, mint hurcolta lövény elé s mint tette őket anyagi agtönkre a nevezett intézet igazgatósága.

— **Tilalom.** Okulva az országzserre, főként pedig a múlt hó folyamán Budapesten előfordult szerencsétlenségek s különös tekintettel pedig arra, hogy a jan. 31. és febr. 1-i országos vásárra tömegesen jönnek vidékeiek túl a Tiszáról, — miután a megejtett vizsgálat szerint a Tisza jege koránt sem nyújt teljes biztonságot az átkelesre, s rkapitányság szigorú tilalmat bocsajtott ki, mely szerint a Tisza jelen kocsival, vagy más járművel tilos az átkeles, sőt tilos gyalogosoknak is a nagyobb tömegekben való átkeles. A tilalom ellenőrzésére a helybeli esendőseg keretett fel, mely tegnap óta a Tisza mindket partján járőröket cirkáltat.

— **Szerelmi dráma.** Dorozsmáról írja levezelőnk, hogy olt január hó 28-án egy Sziládi Karoly nevű 22 éves, beteges legény kedvese: az úde szep, 17 éves Kaimar Veronika ellen fegyvert fogott s őt magához szorítva, revolverével oldalba lötte. — Velőtrázó jajkiáltással esett össze a viruló szep leány, akinek nem volt más büne, minthogy nem tudta szeretni azt a vézna, beteges legényt, aki efeletti bujában ragadott ellene fegyvert. Sziládi, miután rajtok kívül csak egy öreg, tehetetlen ember volt a haznál, egy darabig tetlenül nezte aidozatát, később azonban maga ellen fordította a gyilkos szerszámot s pár perc múlva szétzuzott fővel bukkott halállal vivodó kedvese mellé. A lövés zajára elősietett szomszédok borzadva nézték a földön verőkben heverőket, majd orvost hívtak, aki a szerencsétlen leányt azonnal apolás alá vette, ellenben Sziládian már csak a bealít halalt konstatahatta. Kaimar Veront gondos apolással talán sikerülni fog az életnek viszszaadni.

— **Selyemtenyésztesünk érdekeben.** Bezerédj Pal miniszteri selyemtenyészési biztos eresítésére szerint a kormány mindazoknak, akik selyemtenyészteséssel kívánnak foglalkozni, ingyen szolgáltat ki selyempeteket, ha azért a városi hatóságnal jelentkeznek, s kötelezik magokat, hogy az általuk termelt gubókat, melynek kilóját 1 frtert váltja be az állam, a legközelebb eső kir. beváltóhivatalhoz beszállítják. E körülményre azzal hívjuk fel a selyemtenyésztesre vállalkozni kívánók figyelmét, hogy e tagyban bővebb felvilágosítást Nagy Imre gazdasági tanácsnoknál nyerhetnek.

— **Farsang-király.** Baló József sövényhaz lakosnak a közelebbi napokban különös alma volt: azt álmodta, hogy ő a farsangi király. Az álomra felugrott ágyából és tancolni kezdett, miközben fűtyölt és kezevel lábszarait csapkodta. Hozzártartozói eleinte nevettek rajta s azt mondták, kevesbe kerül, hadd mulassa ki magát, mikor azonban a jelenet több éjjel is ismétlődött, aggódni kezdtek elmebeli állapotán s gyógykezelés vegett beszállítottak Szegedre. Baló tancolja haladt végig a kórház folyosóján, s heje-hujazva azt kiabálta, hogy: ne busuljatok fiuk, itt van a farsang-király!

— **A rendőrök és szolgák** ez évi ruhailetményének elkészítését tudvalevőleg Kanász-Nagy Antal jó hirnévnek örvendő szabóparosunk nyerte el. Kanász-Nagy a szükséges posztómennyiséget a gácsi posztógyárnal rendelte meg, honnan az a tegnapi nap folyamán meg is érkezett, s így a rendőrök és szolgák már legközelebb új munderban fognak parádezni.

— **Csongrád-megyei hitelszövetkezeti részvények** megvetetnek. Eladok forduljanak szerkesztőségünkhez.

— **Hibaigazítás.** Boszantó sajtóhiba esuzott be lapunk múlt számának „Tehát mégis” című hírenek első sorába. Az álmos szedő szmei előtt ugyanis annyira összefutottak a betűk, hogy dr. Csató Zsigmond nevet Csálora keresztelte el. Sietünk e hibát ezennel kigazítani.

Hazánk és a főváros.

— **Simor temetése.** Simor Janos hercegprimás temetése január hó 28-án az egyházi fejedelmet megillető pompával ment végbe Esztergomban. Simor utódja egyelőre dr. Samassa József egri érsek, aki a megüresedett rom. kath. egyházfejedelmi stallum betöltéseig a primási teendők végzésével már meg is bízott.

Elhaltak névsora.

Szentesen, 1891. január 25-től 1891. január 31-ig.

Pálfi Terezia, 1 éves, rángórcs. — Szegedi Eszter, 50 éves, tudóvész. — Bartuc István, 5 éves, ronszólo toroklob. — Irhazi Sándor, 63 éves, májbaj. — Dosai Ferenc, 5 éves, veselob. — Kandász Antal, 7 éves, tudólob. — Mitasócki Mihály, 5 éves, veselob. — Vass Imre, 2½ éves, tudóhurut. — Fusti-Molnár Gyula, 5½ éves, izületi lob. — Fodor Balint 35 éves, tudóvész. — Marsócki Pal, 81 éves, aggkor. — Biró Ferenc, 36 éves, tudóvész. — Ehen Julianna, 2 éves, tudóhurut. — Lakos Sándor, 1 hónapos, belhurut. — Bartus Franciska, 3 hónapos, belhurut. — Bartuc Andras, 6 éves, ronszólo toroklob. — Nagy Maria, 1 hetes, születési gyengeség. — Sleier Sándor, 86 éves, vegelygyengeség. — Lakatos Ignac 1 éves, tudóhurut. — Kovacs Mihaly, 4 napos, születési gyengeség.

Szerkesztői üzenet.

Egy városi képviselőnek. Helyben. „Teglaszatunk” című közleményt lapunk jövő számában hozzuk.

Kiadó lakás.

A Pacher-féle I. t. 312. számú háznál egy lakás van — áll három padolt szoba, konyha, kamra, padlás, fűszin és tűzrevalósból, — azonnal, vagy szent-György naptól kiadó: a feltételek iránt értekezhetni **id. Tóth Janossal** I. t. 719. sz. alatt. 3V3

Előleges táncitanítási jelentés!

Van szerencsém Szentés város n. é. közönsége becses tudomására hozni, hogy f. évi február 18-tól kezdve, a szentesi 48-as népkör helyiségében (Halász-Szabó-féle ház) hat heti időre terjedő

TÁNCANFOLYAMOT

nyitok.

Midőn a n. é. közönséggel ezt tudatni szerencsém van, egyuttal már most jelezni kívánom, hogy növendékeimnek nemcsak a táncban adok alapos oktatást; de különös súlyt fektetek az illem és testtartási szabályok oktatására is.

Előjegyzéseket már most elfogad e lap kiadóhivatala.

Tisztelettel

Ziegler József,

táncitanító.

Budapest, Károly-körút 19. szám

295 - 891. a. ü.

Hirdetmény.

A hadmentességi díj fizetésére kötelezett egyének felhivatnak, hogy az 1891. évi kirováshoz szükséges adatokat f. évi február hó 1-28-ig terjedő időben a városi adóhivatalnál (félegyházi Török házban) annyival inkább beszoáltassák, mivel ellenkező esetben az 1880. évi XXVII. t. c. 20. §-a rendelkezéséhez képest, a rájuk kivetendő hadmentességi díj háromszorosról egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírsággal fognak büntettetni.

Városi adóhivatal.

Szentés, 1891. január 28.

1 3

Tóth Kalmán,
adóügyi tanácsnok.

Meghívás.

A „Szentési Kölcsönös Segélyző Szövetkezet“ f. évi február 12 én délelőtt 10 órakor a csizmadia ipartársulat termében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre

ugy az 1888., 1889. és 1890 évi, mint a folyó évi új részvényes tagok ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató jelentése az igazgatótanács 1890. évi működéséről s a szövetkezet üzleti viszonyairól.

2. A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatban az 1890. évi zárszámadás beterjesztése s ugy az igazgatótanácsnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.

3. Az 1891. évi költségvetés tárgyalása.

4. A közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságához benyújtott írásbeli indítványok tárgyalása.

5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

Az évi zárszámadás 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt a szövetkezeti tagoknak a hivatalos helyiségben rendelkezésére áll.

Szentés, 1891. január 30.

Az igazgatótanács.

3V3

Meghívás.

A SZENTESI TAKARÉKPENZTÁR

f. évi febr. 4-ik napján d. e. 8¹/₂ órakor saját házában

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zármerleg beterjesztése a felügyelő bizottság jelentésével, nyereség felosztása s a felmentvény megszavazása.
3. Ügyészi jelentés.
4. Évi költség-előirányzat és leltár bemutatása.

Szentés, 1891. január 19.

Kivonat az alapszabályok 22. §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényeinek, vagy az erről szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalában felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyeit a közgyűlés előtti nap d. e. 12 órájáig már megszerezte és részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 15 nappal, a rendes közgyűlés előtt pedig 30 nappal saját nevére jegyzetten átíratta.

Jegyzet. A közgyűlés tárgyai nyolc nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségébe kiteve, a részvényesek által megtekinthetők.

5. Igazgatósági előterjesztés.
6. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadatnak.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
8. Általános tisztújítás.

Kiss Zsigmond,
elnök.

Eladó ház.

Néhai Dobos István örököse I. t. 696. számú háza eladó. A feltételek iránt értekezhetni Molnár Mihályval II t. 269. szám alatt.

Kiadó lakás.

A **Volfinger-féle** házban (Betlehem-u. I. t. 412. sz.) 2-3 egymásba nyíló utcai vagy udvari szoba van a hozzátartozó épületekkel együtt folyó évi ápril hó 24-től bérbeadandó.

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy üzletemet a nagyvendéglő épületben levő volt

Soós Albert-féle helyiségbe

helyeztem át. Amidőn ezt a tisztelt közönséggel tudatom, egyuttal kérem üzletem látogatására, hol a legfinomabb áruk és pontos kiszolgáltatásról kezeskedem.

Tisztelettel:

Burián József.

ÜZLETI ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy egy **du tartalmu alkalmi bevásárlásom** folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ez időnyre kellő **legújabb női és férfi gyapju, félgyapju szöveteket, parchet, kalmuk téli kendőket,** valamint a legdusabb választékban **karton, szatinokat** s másnemű **mosókelméket,** a legfinomabb **rumburgi kanavász és vásznak**at gyári áron szolgáltatathatok ki.

Egyidejűleg ajánlom

FÜSZERÁRU-RAKTÁRAM,

melyet a legfinomabb árukkal láttam el, ugy, hogy a n. é. közönség szükségleteit kifogástalanul fedezhetem.

Végül ajánlom

DISZTEMETKEZÉSI VÁLLALATOMAT,

melyben **2 forintos temetkezésektől** kezdve, a legnagyobb disztemetkezések rendezését t. vevőim minden kényelmének megfelelőleg, elvállalok a **legolcsóbb árszámítás mellett.**

Mire a n. é. közönség becses figyelmét felhívni és az eddig kiérdemelt becses pártfogásukat továbbra is kérni bátor vagyok.

10VP10

Mély tisztelettel:

NYIRI GERZON.